

Pokerfejs – alla drömmer om att bli vinnare

[singlepic id=323 w=583 h=387 float=left]

Vem har familjens bästa pokerfejs? Den spelberoende mamman, Nickan som blånekar i skolan eller lillbrorsan som inte bryr sig? Teater Uno ser spelproblematiken ur ett barnperspektiv.

Text: Ingemo Orstadius | Bild: Per-Anders Karlsson | [Prenumerera](#) | Artikel i [SocialPolitik nr 4 2011](#)

God morgon! Är hela Bergsjön här i dag eller? Skådespelaren Pelle Bolander i svart keps och dito solglasögon delar ut spelkort till en elev med uppmaningen att inte avslöja vilka kort hon fått. Sedan presenterar han snabbt sina medspelare som skramlar med spelmarker. Björn Holmudd säger att just han har bästa pokerfejset.

Tempot är högt när Teater Uno interagerar med sin unga publik, som kastas rakt in i spelvärlden innan den ens hunnit in i salongen.

Den här regniga tisdagsförmiddagen har ett tjugotal femteklassare från Solbackeskolan i Göteborg kommit hit för att se Pokerfejs. Scenlösningen är enkel, med tre "bås" som markeras av stora tavelramar i guld, silver och koppar. Framför dem hänger ett tunt svart tyg och på golvet ligger små ryamattor i starka färger. Mitt på scengolvet finns en matta med texten "Las Vegas" och diverse symboler som ger associationer till spelvärlden.

Pjäsens huvudperson, Nickan, är en övergiven elvaåring som bor med en spelberoende mamma och sin lillebror Nicke. Kylskåpet gapar tomt och gympadojorna är urvuxna. Att Nickan dessutom måste ta ansvar för brorsan, som är ute på villovägar, förenklar inte hennes tillvaro. Skolarbetet blir givetvis lidande, trots att Nickan kämpar på med sina läxor.

Repliken "jag har ett hål i magen" återkommer som ett slags

mantra föreställningen igenom. Hålet kan symbolisera den frånvarande mamman. När hon smygande gör entré och tömmer plånboken, ställer Nickan till med en scen och kräver att hon stannar hemma. Mamman kommer med bortförklaringar och lögner. Har pokerfejs och lovar "dator, cykel och en häst, din mamma hon är bäst". Just den sortens rim genomsyrar pjäsen. "Sluta gnäll, revbensspjäll, sluta gnäll, du har mjäll" lockar till skratt mitt i allt elände.

Nickan har också pokerfejs, som hon vägrar släppa. Men inför låtsaskompisen Doris, som egentligen är en plyschödlä, kan hon vara sig själv. Doris kommer med råd som inte alltid är så goda och ibland slår det över totalt, som när Nickan svär hej vilt och tuggar tuggummi i skolan. Det är tur att hon har en förstående fröken, som anar att allt inte står rätt till. "Hur har du det egentligen? Behöver du hjälp? Har det hänt något särskilt?" Fröken ställer viktiga frågor och Nickan är på god väg att avslöja sin hemlighet när hon säger "min mamma spelar"... men så tillägger hon "piano". Någon "gör om tungan" på Nickan och hon kan inte säga det hon vill.

Mot slutet av pjäsen ser vi mamman vändas över sitt spelmissbruk. Hur ska det gå för ungarna? Hon somnar på golvet med en tablettburk i handen, men hittas av sina barn som ringer efter ambulans. Fröken träder in som en räddande ängel och Nickan kan äntligen erkänna inför sig själv och omvärlden att mamman är spelmissbrukare. "Alla vet min hemlighet" är passande nog en av slutreplikerna.

En viktig del i Teater Unos arbete är diskussionen med publiken efter föreställningen. Fastän femteklassarna verkade totalt uppslukade av pjäsen går samtalet trögt. Pelle Bolander frågar dem vad de gillar att spela. "Tevespel" svarar någon och Pelle berättar att han också gillar att spela, men tillägger att "det är lätt att fastna".

Även om Pokerfejs handlar om hur en familj påverkas av spelmissbruk, kan den också beröra barn vars föräldrar är frånvarande av andra orsaker. En pojke berättar om en kompis

som fått hjälp för att pappan drack för mycket.

Kristin Falksten, som spelar Nickan, får frågan om hon grät på riktigt i föreställningen.

– Ja, för jag lever mig in i rollen. Men hur mycket jag gråter, beror på vad jag har för dag, svarar hon.

– Man letar inne i sig själv. Jag tänker på hur det skulle kännas om jag själv var 11 år och i den här jobbiga situationen, tillägger Pelle Bolander.

Lärarna får ett papper med tankar och frågor att jobba vidare med i klassrummet. Vad har föräldrar för ansvar mot sina barn? Vad kan man göra om man är i Nickans situation? Kan det finnas andra anledningar till att barn lämnas att ta hand om sig själva? Det är viktigt att ha någon att prata med, en lärare, ett gosedjur eller en låtsaskompis. Längst ner på papperet finns telefonnummer till Spelberoendes förening och Bris.

Teater Uno vill med pjäsen uppmana barn att ta av sig sitt pokerfejs, att våga bryta sin tystnad. Det lyckas de väl med. Pokerfejs är en ovanligt hoppingivande och rolig föreställning, utan moraliska pekpinningar.

ingemo.orstadius@telia.com

Läs mer om Teater Uno från SocialPolitik 4/2011

[Budskap utan pekpinningar](#)

www.teateruno.se

Pokerfejs på Teater Uno i Göteborg

Manus: Cristina Gottfridsson

Bearbetning: Teater Uno

Regi: Sergej Merkusjev

Medverkande: Pelle Bolander, Åsa Eek Engquist, Kristin Falksten och Björn Holmudd.

Producent: Marie Svensson